

AYOLLAR TADBIRKORLIGI UCHUN BIRINCHI QADAM

Shamamatova Sayyora Jo`raboy qizi

Toshkent axborot texnologiyalari universiteti Farg`ona filiali
Kompyuter injineriing fakulteti talabasi

Ibrohimova Nafosatxon Pahlavon qizi

Toshkent axborot texnologiyalari universiteti Farg`ona filiali
Kompyuter injineriing fakulteti talabasi

Toxirjonova Ziyoda Umidjon qizi

Toshkent axborot texnologiyalari universiteti Farg`ona filiali
Dasturiy injineriing fakulteti talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7879877>

Annotatsiya. Davrimizning shiddat bilan rivojlanib borayotgan, mehnat bozori chaqqon bo`lgan sohalaridan biri bu tadbirkorlik bo`lib uning katta kichikligi ahamiyatsiz muhimi mehnat bozorida o`z o`rniga ega kasb hisoblanadi. Tadbirkorlar davlatning yuksalishi uchun katta hissa qo`shib kelmoqdalar. Darhaqiqat har bir sohada ayollarning o`z o`rni bor. Shular qatori tadbirkor ayollarimiz ham jamiyatimizda o`z mavqeyi o`rniga ega bo`lib kelmoqdalar.

Kalit so`zlar: Tadbirkorlik, Rivojlanish, Axborot, Texnologiya, marketing.

ПЕРВЫЙ ШАГ К ЖЕНСКОМУ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВУ

Аннотация. Предпринимательство – одна из бурно развивающихся сфер современности, с быстрым рынком труда. Предприниматели вносят большой вклад в развитие государства. На самом деле, женщины имеют свое место в любой сфере. Наряду с этим наши женщины-предприниматели также завоевывают свое место в нашем обществе.

Ключевые слова: предпринимательство, развитие, информация, технологии, маркетинг.

THE FIRST STEP FOR WOMEN'S ENTREPRENEURSHIP

Abstract. Entrepreneurship is one of the rapidly developing areas of our time, with a fast labor market. Entrepreneurs have been making a great contribution to the development of the state. In fact, women have their place in every field. Along with these, our women entrepreneurs are also gaining their place in our society.

Key words: Entrepreneurship, Development, Information, Technology, marketing.

Har bir tadbirkor yangi ish boshlar ekan albatta biznes reja tuzishdan boshlaydi. Biznes-rejani yaratish, jinsidan qat'i nazar, har qanday tadbirkor uchun muhim qadamdir. Biroq, tadbirkor ayollar uchun tegishli bo'lishi mumkin bo'lgan ba'zi o'ziga xos fikrlar mavjud. Masalan, moliyalashtirish to'siqlari, resurslardan foydalanish, ish va hayot muvozanati va kamsitish kabi jinsga xos muammolarni hal qilish zarurati paydo bo'lishi mumkin.

Ayollar uchun biznes-reja ushbu omillarni hisobga olishi va muvaffaqiyatli biznesni boshlash va rivojlantirish uchun batafsil yo'l xaritasini taqdim etishi kerak. U bozor, maqsadli auditoriya, raqobat, marketing strategiyasi, moliyaviy prognozlar va risklarni boshqarish rejasini to'liq tahlil qilishni o'z ichiga olishi kerak. Ayollarning axborot texnologiyalari sohasida nisbatan kam faoliyat ko'rsatayotganligi sababli ko'proq ayollarni ushbu sohada kasb-hunar egallashlarini rag'batlantirish va qo'llab-quvvatlash bo'yicha ishlar olib borilmoqda. Ayollarni texnologiya

sohasida qo'llab-quvvatlash uchun turli dasturlar, tashabbuslar va stipendiyalar mavjud bo'lib, kompaniya va tashkilotlarning ishga yo'llash amaliyotlarida xilma-xillikka ustuvor ahamiyat berishlari muhimdir. Yurtboshimizning bu sohada ayollarga qaratayotgan e'tiborlarini yangilanayotgan konstitutsiya misolida ham ko'rishimiz mumkin.

Konstitutsiyamizni o'zgartirish davomida shunday takliflar inobatga olingani ya'ni har qanday sohada ayollarning erkaklar bilan teng huquqliligini ta'minlash hamda ayollarning ijtimoiy ahvolidan qat'iy nazar ishga qabul qilish ularni xomiladorligi yoki yosh bolasi borligi sababli ularni imkoniyatlarini cheklanishini oldini olish va shu kabi ishlarni amalga oshirish maqsadida yangi moddalar kiritilganligi ayollarni jamiyatdagi o'rnini yana oshirishga xizmat qiladi deb o'ylayman. Biznes sohasida ayollar uchun ko'plab imkoniyatlar mavjud. Bitta muhim narsa, bir sohani tanlang, ishlay olganingizga ishonch hosil qiling va o'z sohangizda (kimdir erkak yoki ayol, turli millatlardan bo'lsa ham) muvaffaqiyatli bo'lishingiz mumkin. Ayollar boshlashi mumkin bo'lgan ko'plab bizneslar mavjud, bularga misollar keltirib o'tamiz jumladan:

- Tarjima xizmatlari: Agar ayolingiz bir yoki bir nechta chet el tilini bilsa, o'zlashtirish xizmatlarini taklif qilishadi.

- Ilova yaratish: Agar siz ayol bo'lsangiz va dasturlashni yaxshi bilsangiz, endi bu sohani yuzlab chiroyli dasturlar yaratishga aylantirasiz.

- E-tijorat: Internet orqali siz to'lash va yetkazib berish xizmatlari ko'rsatishingiz mumkin, maxsus onlayn magazin ochishingiz ham mumkin.

- Onlayn biznes: Ayollar qo'lda ishlangan hunarmandchilik, go'zallik mahsulotlari yoki raqamli marketing xizmatlari kabi turli xil mahsulot yoki xizmatlarni sotadigan onlayn biznesni boshlashlari mumkin.

- Xizmatga asoslangan biznes: Ayollar konsalting, tadbirlarni rejalashtirish yoki professional tashkilotchilik kabi xizmatlarni taklif qiladigan biznesni boshlashlari mumkin.

- Kasanachilik: Ko'p ayollar umumiy ovqatlanish, non pishirish yoki bolalar bog'chasi xizmatlarini o'z uylaridan boshlashadi.

- Notijorat tashkilotlar: Ayollar turli sabablarga va jamoalarga xizmat qilish uchun notijorat tashkilotlarni ham ochishlari mumkin.

- Franchayzing imkoniyatlari: Ko'pgina franchayzalar ayollarga qahvaxonalar yoki fitnes studiyalari kabi o'z bizneslariga ega bo'lishlari va faoliyat yuritishlari uchun imkoniyatlar taklif qiladi.

Bular faqat bir nechta misollar. Biznes sohasidagi imkoniyatlar ayollar uchun cheklangan emas. Demak biznesni qanday tanlash kerak degan savolga javob beradigan bo'lsak, avvalambor sizning ehtiroslaringiz, qobiliyatlaringiz, qiziqishlaringiz va ko'nikmalaringizga mos keladigan biznesni topish juda muhimdir.

Inson o'z qilayotgan ishidan zavqlanishi kerak shunday ekan har bir soha tanlashda o'zlarining hohish istak va qobiliyatlarini inobarga olgan holda tanlashlari lozim. Jamiyatimizda gender tengligining ustuvorligi bu biz ayollarning kata yutuqlarimizdan biri deb bilaman. Hozirgi kunda qurilish sohasi bo'lsin, yoki dehqonchilikmi albatta biz ayollarni uchratishimiz tabiiy hol.

Muvaffaqiyatning haqiqiy qoidasi: Har bitta imkoniyatdan foydalanib biznes va rohatlanishni o'zaro uyg'unlashtiring. Men biznes sohasida ayollar haqida shuni aytaolamanki ular bu yo'lda o'ziga xos qiyinchiliklarga duch kelishlari mumkin, ammo ular biznes olamiga sezilarli ta'sir ko'rsatish imkoniyatiga egadir. Kuchli tarmoqlarni qurish, o'zlarini himoya qilish va

o'zlarining kasbiy rivojlanishiga sarmoya kiritish orqali nafaqat yurtimizda balki butun dunyoda o'ziha hos faxrli ayol bo'lishlari hamda o'z martabalarida muvaffaqiyatga erishishlariga ishonaman. Shuni unutmaslik kerakki tadbirkorlik qiyin bo'lishi mumkin, ammo to'g'ri yordam va resurslar bilan ayollarda har qanday soha bo'yicha muvaffaqiyatga erishish imkoni mavjud.

REFERENCES

1. <https://arxiv.uz/>
2. A. Parabelleum, N. Mrochkovskiylarning "Qoidalarsiz biznes" kitobi
3. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi
4. lex.uz
5. Gendr tengligi bo'yicha konsepsiya
6. Kun.uz
7. Xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirish uchun yaratilgan shart-sharoitlar to'g'risida O'zbekiston Respublikasi Oliy majlisining qarori